

TERVEISIÄ AMERIKASTA... *Jatkoa siv. 8.*

kaltaan Yhdysvaltoihin. Matkansa aikana hän tutustui USA:n tekstiili- ja trikooteollisuuteen aina San Franciscosta itärannikolle sekä suoritti myös vertailuja oman maamme vastaavaan tuotantoon. Mieluista on todeta, ettei Suomi ole tälläkään vaativalla alalla jäänyt jälkeen mahtavasta teollisuusvaltiosta, mainitsi joht. Mattinen.

Seitsemän vuotta sitten, v. 1950, minulla oli tilaisuus tutustua Yhdysvaltain tekstiiliteollisuuteen. Kun nyt sain tämän tuttavuuden uudistaa oli kiintoisaa tehdä vertailuja näiden kahden ajanjakson välillä. Yleiseksi käsitykseksi jäi kehityksen silmiinpistävä voima. Tähän olikin täysin tyydyttävä selitys: kilpailu on huomattavasti kiristynyt ja pakottanut teollisuuden kohdistamaan ensisijaisen huomion tuotteittensa laatuun. Toinen havainto oli, että koko USA:n tekstiiliteollisuus on viime vuosina ollut sananmukaisesti liikekannalla. Valtaosa pohjoisvaltion tehtaista on muuttanut etelävaltioihin, joissa työpalkat ovat melkoista alhaisemmat. Kokonaisuutta silmälläpitäen oli maan koko tämän alan teollisuus sangen hyvässä asemassa.

Matkan suunnittelijana oli USA:n kauppakamari, jonka toimialat ulottuvat meillä totuttua laajemmalti. Kaikkialla kauppakamarimiehet lausuivat kummastelunsa sen johdosta, että paljosta puheesta ja lupauksista huolimatta on Suomen kaupallinen edustus USA:n länsirannikolla miltei olematon. Ruotsin taholta on asiat hoidettu niin hyvin, että esim. huonekalujen ja lasitavaran kohdalla puhutaan suorastaan ruotsalaisesta tyylistä. Norja on samoin moitteettomasti edustettuna. Tuntuu oudolta, että Kaliforniassa tarvitaan vuosittain runsaasti hiihtoausuja, mutta sen vuoristossa ovat hiihtomahdollisuudet ihanteelliset. Ja Norja on numero ykkösen hiihtoartikkelien maahantuoja.

USA:n trikooteollisuus toimii varsin edullisissa olosuhteissa, sen ei tarvitse kasata tuotteitaan varastoon ja saa tilauksensa niin ajoissa, ettei valmistuksessa synny minkäänlaista vaaramomenttia.

Siirryttäessä pohjoisemmaksi raskaan koneteollisuuden alueille, Chicagoon ja Detroitiin, tekstiilimiehen näkökulmasta on kiintoisaa verrata kaupoissa olevia alan tuotteita meikäläisiin, sillä onhan ilmastossa tiettyjä ystäläisyyksiä. Erikoisesti tällöin kummasteli sitä miten hintataso saattoi vaihdella valtavasti. Hienossa tavaratalossa saattoi nylonsukkapari maksaa rahassamme n. 500 mk, kun aivan samanlaisen sukkaparin sai nurkan takana olevasta pikkukaupasta vain n. 300 markalla, siis samalla hinnalla kuin meilläkin. Ilmiöstä annettiin yksinkertainen selitys: tällaisen tavaran hinta on korkeaan elintasoon nähden niin mitätön, että maksetaan mielellään ilosta saada ostaa sukat hienosta myymälästä sekä mahdollisuudesta sillä hieman ylvästelläkin. Sen saattoi kuitenkin heti todeta, että mainittu tavaratalon valikoimat olivat kauttaaltaan korkealuokkaisia. Mitähän suomalaiset naiset arvelisivat sellaisesta villatakista, jonka hinta on n. 35.000 mk. Hieno se oli, käsinkudottu kashmirlangasta.

Yleinen havainto oli, että tekstiiliteollisuuden näkymät olivat kaikkialla suotuisat. Palkkajärjestelmä pohjautui, kuten meilläkin, urakkatyöhön. USA:han saapuvalla on hieman harhaluuloja sikäläisen tekstiiliteollisuuden koneistuksesta, mutta siellä oli paljon tehtaita,



Domna Huovinen.

### Runonlaulaja DOMNA HUOVINEN 80-vuotias

Tänään täyttää 80 vuotta tunnettu vienankarjalainen runonlaulaja ja itkuvirsiens esittäjä Domna Huovinen Suomussalmen Kuivajärven kylässä. Hän on syntynyt Kontokissa Vuokinsalmen Siitarissa eli Hilipassa 12-henkisen sisaruspiirin jäsenenä. Äiti, Tatjana Karhunen, oli itkuvirsiens taitaja, mutta pääosan runoistaan laulajamme oppi vanhemmalta Okahvi-sisareltaan.

Domna Karhunen solmi vuonna 1895 avioliiton Hilippa Huovisen kanssa Suomussalmen Kuivajärven kylästä, minne vastaanaineet muuttivat. Avioliitosta syntyi 11 lasta, joista 4 on elossa.

Vanhaemäntä Domna Huovinen on vierailut Helsingissä useita kertoja esittäen laulunäytteitä täällä viimeksi Kalevalaisten Naisten kutsumana vuonna 1955. Hänen aidot esityksensä sekä herkkä ja hienostunut olemuksensa ovat aina herättäneet ihastusta. Domna taitaa muinaisrunoja, hää-, kuolin- ja tilapäisitkuja, lapsenviihdytysanoja ja -lauluja, loitsuja ym. Hänen esittämänsä perinnettä on talletettu mm. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkistoon ja tri Erkki Ala-Könnin toimesta.

jotka tässä mielessä eivät ollenkaan olleet maatumme edellä. Erikoistuneissa tehtaissa sitä vastoin oli apukoneistoja, jotka antoivat tuotannolle huomattavan tehollisän. Niin osoittautui myös harhaksi puhe oman maamme tekstiili- ja trikooteollisuutemme takapajuisuudesta. Tosin meillä on laajat työalat edessämme, mutta mieluista oli silti todeta, että määrättyissä kohdissa olimme jopa edelläkin. Laatu ja hinta — nämä tekijät pitävät meidät kilpailukykyisinä maailmanmarkkinoilla, voipa maatumme pitää trikootalalla huokeimpien maiden joukkoon kuuluvana. Kun vain omat taloudelliset kriisimme voitetaan, ovat teollisuutemme tulevaisuuden näkymät varsin valoisia.